

Ugunsdrošība mājās

Lourenss ZEIKATS,

ugunsdrošības un aizsardzības speciālists. Autora foto.

Lai nodedzinātu māju, pietiek ar 20 minūtēm, bet, lai to uzceltu, vajag vismaz 20 mēnešus.

Cik deg?

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) apkopojis šā gada pirmajos astoņos mēnešos Latvijā reģistrētos ugunsgrēkus un veicis to sadalījumu pa objektu grupām (sk. 1. tabulu). Analizējot ugunsgrēku izcelšanās cēloņus, ugunsdzēsēji ieguva šādu sadalījumu (sk. 2. un 3. tabulu). Šie dati atrodami VUGD interneta mājas lapā, sadaļā *Statistika* (<http://www.vugd.gov.lv>).

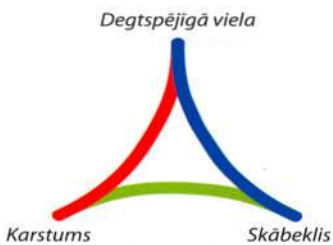
Kad, kā un kāpēc deg?

Degšana notiek **tikai tad**, ja procesā piedalās visi trīs: karstums, degtspējīgā viela un skābeklis (2. att.).

Karstums – temperatūra, pie kuras materiāls spēj iztvaikot un tvaiki spēj degt. Degtspējīgā viela var būt cietā, šķidrā vai gāzveida stāvoklī. Degšana var sākties, ja skābekļa daudzums atmosfērā ir lielāks par 20%. Pie zemākas skā-

bekļa koncentrācijas notiek tikai degtspējīgās vielas iztvaikošana.

Degtspējīgā viela – degtspējīgie materiāli – mēbeles, tapetes, paklāji, koka mājas sienas un detaļas, jumta koka konstrukcijas.

2. att. Degšanas nosacījumu trīsstūris.

Skābekļa avots – telpā iepļūstošais svaigais gaiss.

Ar infrasarkano staru termometru var pārliecināties, ka ieslēgtas galda lampas 60 W 220 V kvēlspuldzes stikla kupola temperatūra ir ap 80–100 °C, bet gries tos iebūvēto *actiņu* 20 W 12 V halogēnspuldzes stikla čaulas temperatūra ir ap 208 °C.

1. att. Mājai izdeguši bēniņi.

1. tabula. Laika periodā no 01.01. 2008. līdz 31.08.2008. valstī reģistrēto ugunsgrēku sadalījums.

Objekti	Skaits	%
Dzīvojamā sektorā	2536	36,78
Lauksaimnieciskās ražošanas objektos	72	1,04
Publiskajās ēkās	176	2,55
Ražošanas ēkās	148	2,15
Transportlīdzekļos, transporta nozarē	451	6,54
Noliktavās	50	0,73
Būvobjektos	45	0,65
Kūla	1093	15,85
Izgāztuves, atkritumi, neapsaimniekotas ēkas u. c.	2324	33,71
Kopā	6895	100

2. tabula. Laika periodā no 01.01. 2008. līdz 31.08.2008. valstī reģistrēto ugunsgrēku cēloņu sadalījums.

Cēloņi	Skaits	%
Neuzmanīga apiešanās ar uguni	5101	73,98
Bērnu rotaļas ar uguni	83	1,20
Elektroierīces/iekārtas	779	11,30
Apkure	392	5,69
Tīša dedzināšana	287	4,16
Iemesls tiek noskaidrots	79	1,15
Citi iemesli	174	2,52
Kopā	6895	100

3. tabula. Laika periodā no 01.01. 2008. līdz 31.08.2008. valstī ugunsgrēkos iznīcināto objektu sadalījums.

Iznīcinātie objekti	Skaits
Ēkas	698
Transportlīdzekļi	193
Mājlopi	100
Mājputni	37